

Бекитемин

Директор Даюсупалиева А.М

Мектеп китеңканасы жөнүндө жобо

Жалпы жобо

К.Р 2017- ж. 25-майындагы №90 "Китеңкана иши жөнүндө" мыйзамдын негизинде түзүлдү.

- 1.1 Китеңкана билим берүү уюмумун билим берүү жана тарбия берүү максатында, окутуу тилдерине ээлик кылуу формалары, окуу жана атайын китеңкана функцияларын айкалыштырган китең жана билим берүү мекемеси менен иш алыш барган мектептин түзүмдүк бөлүмчөсү.
- 1.2 Мектеп китеңкасы мектептеги иштеген педагогикалык колектив менен иш алыш барат.
- 1.3 Мектеп китеңкана билим-берүү тутумунун маданияттын - китеңканалары менен өз ара аракеттөнөт, мектептин окуучуларына жана мугалимдерине кызмат кылат.
- 1.4 Мектеп китеңканасында белгиленген үлгүдөгү, мектептин аталышы жазылган мөөрү же штампы(печать)бар.
- 1.5 Өз ишинде мектеп китеңканасы. ушул жобону жана мектептин уставын жетекчиликке алат

1Меккеп китеңканасынын негизги милдеттери;

- Окуучуларга маалымат маданиятын, китеңти сүйүүнү, китең окуу маданиятын жана китеңкананы колдоно билүүгө тарбиялоо.
- Мектеп окуучуларынын чыгармачыл ой жүгүртүүсүн, таанып билүү кызыкчылыкта-
- рын' жана жөндөмдөрүн мектеп программаларын ийгиликтүү өздөштүрүү үчүн адабияттарды системалуу окуу зарылчылыгын өстүрүү.
- Окуучулардын социалдык жана маданий муктаждыктарын адабий китеңтердин жардамы менен өз алдынча тарбиялоодо китеңканадагы ар кандай методдордун негизинде жардам берүү.
- Окуу процессинин мазмунун, ар түрдүүлүгүнүн китеңкана фондусун жана окурмандарга маалыматтык китеңканалык кызматтарды ыкчам жана сапаттуу алуу аркылуу мектеп жааматынын программалык педагогикалык мамилесин өзгөчөлүктөрүн камсыз кылуу.
- Педагогикалык адабияттарды жана ал жөнүндө маалыматтарды жайылтуу менен Мугалимдердин тарбиячылардын, мектептин башка кызматкерлеринин методикалык педагогикалык чеберчилигин ар тараахпуу жардам керсетүү

2.Мектеп китеңканасын уюштуруу

- 1.1. Мектеп китеңканасынын иш-аракеттерин уюштурууда жооптуу болуп китеңканачы эсептелет.
- 1.2. Китеңкананын иштөө убактысы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, мектептин ички эмгек эрежелерине ылайык белгиленет жана мектеп директору тарабынан бекитилет.
13. Мектептин администрациясы китеңканага санитардык-гигиеналык стандарттарга жооп берген керектүү китеңкана шаймандары (китең сактоо учун текчелер, окурмандар учун столдор) менен жабдылган санитардык-гигиеналык стандарттарга жооп берген. өзүнчө бөлмө берет (китең. фонду, өзүнчө фонддон), техникалык каражаттар (ТВ, видео жазгыч, радио борбор), компьютер, жана өрт коопсуздугу учүн шаймандар менен камсыз кылат.
- 1.4. К.Р. мыйзамында мектептин китеңканачысы "Билим берүү мекемелеринин китеңкана фондусун эсепке алуу боюнча нускамага" ылайык китеңтерди жана мезгилдүү басылмаларды (журналдарды жана гезиттерди) эсепке алууну, сактоону жана пайдаланууну камсыз кылат. Ошондой эле фонддун сакталышы учун материалдык жоопкерчилик милдеттендирилет.
- 1.5. Китеңкана фондусунун абалы мектептин жаны окуу жылына даярдыгын аныктоочу негизги. көрсөткүчтөрдүн бири.

1.6. Мектептин китеңканасынан адабияттарды (окуу китеңтери, маалымдамалық-усулдук, билим берүү, таанып билүү ж.б.) алуу мектептин директору тарабынан бекитилген буйрукка (тапшырыкка) ылайык жүргүзүлөт.

3. Мектеп китеңканасынын иштөө мазмуну

- 1.7. Мектептин китеңканасында аткарыйланган иштин мазмуну жана көлөмү мектептин өзгөчөлүгүнө жана милдөттерине жараشا жоңго салынат.
- 1.8. Мектептин китеңканасы китеңкана фондун жайгаштырууну, сактоо режимин жана сактоону жүзөгө ашырат.
- 1.9. Мектеп китеңканасы тармактык курамы боюнча ар тараптуу (универсалдуу), анын билим берүүчү жана маалыматтык функцияларынын мазмунуна дал келген китеңкана фондун толуктайт. Мектептин китеңкана фонду эки фонду – окуу китеңтерин жана көркөм адабиятты бириктиреет. Көркөм адабият фонду: мектеп окуучулары үчүн маалымдама, илимий популярдуу адабият, ошондой эле педагогикалык кызметкерлер үчүн педагогикалык, методикалык жана маалымдамалык адабияттар болуп бөлүнөт. Фондуун курамы түрүнө, менчигинин формаларына жана окутуу тилдерине, окуучулардын контингентине жараша өзгөрүлүп турат. Мектептин китеңкана фондун китеңтерден, журналдардан, гезиттерден, брошюралардан, салттуу эмес маалымат каражаттарынан - аудио-видео кассеталардан, дискеттерден турат.
- 1.10. Китеңкананын окурманлары окуучулар, мектеп кызметкерleri, ата-энелер болуп саналат
- 1.11. Дифференциалаштырылган кызмат окуу залында, адабияттарды тандоодо жана китең менен өз алдынча иштөөдө окурмандар менен жекече жана массалык иш алып барууда абонементте жүргүзүлөт
- 1.12. Мекгөн китеңканасы класс жетекчиси менен биргеликте мектептин мугалимдер жамаатына жардам берет. Ошондой эле китеңканалар аралык насыяны жана мектеп ичиндеги китең алмашшууну коллонот.
- 1.13. Мектеп китеңканасы иш кагаздарын жүргүзүүчү шкафтарды жана картотекаларды уюштурат жана жүргүзөт
- 1.14. Мектептин китеңканасы төмөнкүлөрдү камтыйт:
 - Мектептин билим берүү процесси, окуучулардын жана мугалимдердин өзүн-өзү тарбиялоосу;
 - Альтернативдик окутуу, окуу процессинин мазмунунун ар түрдүүлүгү, китеңкананын маалымдама-издөө аппаратын натыйжалуу тейлөөгө негизделген айрым мектеп топторуунун программалык педагогикалык мамилелеринин өзгөчөлүктөрү;
 - Окуучулардын инсандык өнүгүүсүнүн ыкмаларын, формаларын жана каражаттарын эркин тандоо үчүн шарттарды түзүү
- 1.15. Мектептин китеңканачысы ачык сабактарды, китеңкана жана библиографиялык сабаттуулук сабактарын, китең баалоо ийримин жетектей алат.
- 1.16. Мектептин китеңканачысы китеңкананын активин түзөт, китеңканада иштөөгө кызыктыра

4. Укугу

Китеңканачынын укугу:

- 4.1 Китең фондунун жана китеңкананын иштери менен окурмандарды жана кызметкерлерди тааныштыруу;
- 4.2 Китеңканада боло турган ремонт иштеринде ишкөрлөрдин ишин көзөмөлдөөгө, аларга сунуштарды айтууга;
- 4.3 Мектептин педагогикалык кенешмелеринде совещательдик голос менен катышууга.

5. Жоопкерчилиги

- 5.1 Мектептин Уставын, ички эмгек эрежелерин, директордун буйруктарын,
- 5.2 Инструкциядагы иш аракеттерди аткарууга;

6. Иш милдеттери:

- 6.1 Окуу-тарбия иштери боюнча директордун орун басарынын берген сунуштамасынын негизинде, 40 сааттык иш жумалыгы директордун буйругунун негизинде, иш графиги түзүлөт;
- 6.2 Окуу тарбия иштери боюнча директордун орун басарынын жонөтүүсү боюнча, келбей калган мугалимдердин ордuna, зарыл болгондо төлөнүү менен алмашылса болот;

6.3 Мугалимдер жааматы, окуучулар, ата-энслер жана жалпы эле окурмандар менен тыгыз байланышта иш алып баруу.

2. Китеңкананын окуу залын пайдалуу эрежеси

1. Китеңкананын окуу залы иш башталганда чейин 15 минут мурда ачык болушу керек
2. Окуу залында окурмандар китеңканачы болгон мезгилинде гана боло алышат
3. Окуу залын ар бир тыныгуу учурунда желдетип жана нымдуу сүргүч менен тазалап турлу талап кылышат
4. Кабинетке жоопту, кабинеттин тазалыгына жана коопсуздук (өрт, техникалык) эрежелерине сакталышына кам көрөт
5. Кабинеттин эмерек мүлкүн, окуу каражаттарын бўлундурӯп, бўлгоого тьюу салынат.
3. Китеңкана фондунун колдонуу тартиби:
 1. Окуучулар сабак жұғұртмосунө ылайык китеңканага жазылат. Мектептин кызматкерлерине жана ата-энелер - паспорт же инсанды тастыктаган башка документтердин көчүрмөсүн таштоо менен китеңканга жазыла алышат.
 2. Ар бир окуучу көрсөтүлгөн үлгүдөгү окурман формияр толтурат. Окурмандын формияры – окурмандардын китеңти алган датасын жана китеңтин атын жазылганда, окурман китеңкананы пайдалануунун эрежелери менен таанышуусу жана окурмандын формиярына өз кол тамгасын коюусу керек .Китеңтер окурманга 7 күндүк мөөнөткө берилет. Эскертүү. Башка окурмандардан бул китеңке суроо-талап жок болсо, пайдаланууну узартууга болот.
 3. Методикалык китеңтер жана окуу китеңтери окуу программасына ылайык берилет, окуу жылдын аягында кайра кабыл алынат
 4. Окуучуларга кийинки китеңти еткөргөндөн кийин гана берүүгө болот
 5. Сейрек жана баалуу китеңтер, альбомдор, үйдөгү маалымдама басылмаларынын бирден-бир кочүрмөлөрү үйгө берилбейт

4. Мектеп китеңканасынын жалпы китең фондусу

1. Бюджеттик каражаттарга сатылып алынган окуу адабиятын, ошондой эле мурда түзүлгөн билим берүү фондун, бардык окуу жайлары, эч кандай чексиз, тақысыз пайдаланууга укуктуу.
2. Окуу китеңтери окуучуларга таратууда атайын график түзүлүп класс жетекчиси аркылуу берилет. Класс жетексичинин көзөмөлүндө жүргүзүлөт
3. Эгерде окуу китеңи жоголгон же жакшы сакталбаган болсо, окуучунун ата-энеси атайын мыйзамдын негизинде китеңтин ордуна жаңы китең алып берет
4. Окуу жылы ичинде башка билим берүү мекемесине которулган учурда окуучу, окуучунун ата-энеси окуу жылы учүн берилген окуу китеңтерин китеңканага кайтарып бериши керек жана китеңканачыдан бардык окуу китеңтеринин кайтарылып берилгендиги жөнүндө малымдама алыши керек.
5. Окуу жылына окуу китеңтерин берүү август жана сентябрь айларында, окуу жылы аяктагандан кийин окуу китеңтерин кабыл алуу май айы жана июнь айлары боюнча китеңканачы тарабынан түзүлгөн графикке ылайык жүргүзүлөт. Мектепке келген же чыккан окуучулар учүн окуу куралдары окуу жылы келгенде же мектепке кеткенден кийин кабыл алынат же чыгарылат.
6. Окуучулар окуу китеңинин биринчи бөлүгүн окуусун аяктагандан кийин тапшыра алынат (учурдагы окуу жылынын ортосу декабрь, январь айлары).
7. Окуу китеңтеринин коопсуздугун козомолдоо максатында рейддер уюштурулуп, окуучулардын окуу китеңтери текшерилет.

Китеңти сактоонун эрежелери

1. Кир кол менен кармабоо керек
2. Столго ынгайлуу кооп алуу керек
3. Китеңти 30,40 см көздөн 45 градуска алыс кармоо керек
4. Китеңке карандаш же ручка менен белги койбоо керек
5. Китеңти жабык текчелерде кармоо керек
6. Сыртын сыртоо керек
7. Чыгарган авторлордун эмгегин баалоо керек